

Posudek na bakalářskou práci Antonína Kurovce *Vyznamenání „Spravedlivý mezi národy“ v kontextu druhé světové války: Analýza, interpretace a využití metody orální historie.* Praha, FHS UK 2011. 52 stran plus přílohy

Co se týče volby tématu a jeho originality autor si vybral téma v české historiografii zpracovávané poměrně často, nicméně spíše jiných úhlů pohledu. Samotnému fenoménu ocenění těch, kteří pomáhali Židům postižených válečnými událostmi, se naopak věnuje poměrně málo prací. Navíc se autorovi dostalo jedinečné příležitosti být do svých výzkumů zainteresován rodinnými kořeny. I proto je výběr mnohovrstevnatého a poměrně náročného tématu nutno ocenit.

Pokud bychom měli zhodnotit využitou pramennou základnu, pak je možné říci, že autor pracuje především se rozsáhlými orálně historickými rozhovory s Bohuslavem Kurovcem, který zmiňované vyznamenání obdržel. Bohužel odkaz na tento rozhovor nenalezneme v seznamu pramenů a literatury, což může v očích nezasvěceného čtenáře nap první pohled snížit hodnotu práce. Dále pak mu jako opora slouží literatura a elektronické zdroje o problematice holocaustu, o problematice vyznamenání Spravedlivých mezi národy“ a dále pak literatura metodologická o problematice orální historie. Jako potenciální prameny pro další rozšíření práce v budoucnu se nabízí realizace dalších rozhovorů, případně pak možnost využití stávajících sbírek (např. Židovského muzea či Centra Malach MFF UK). Nicméně i v této podobě se jeví korpus pramenů i využitá literatura jako funkční a pro tento formát práce dostačující.

Zvolené cíle se mohou zdát poněkud dílčího rázu, avšak pro tento formát práce se jeví jako splnitelné. Vybraný přístup mapování životních osudů konkrétního narátora a vykreslení specifík jeho činů v kontextu doby prostřednictvím orální historie se jeví jako produktivní. Ocenění určitě zaslouží krok za krokem popsaná realizace jeho výzkumného projektu v metodologické části práce.

Co se týče struktury práce, ta se pokud pomineme úvod a závěr z celkem pěti částí. Po zmiňované části metodologické následuje kapitola historická, která se práci snaží ve zkratce zasadit do kontextu vývoje nacismu a holocaustu. Tato část obsahuje sice některé diskutabilní formulace a výrazy spíše „mediálního než odborného charakteru (např. „vzestup zla“), které snižují odbornou úroveň textu, nicméně pro tento formát práce je toto vylíčení dostačující, byť by si zasloužilo ještě formulační i obsahové dopracování (např. o poválečných osudech židovských komunit, budování samostatného židovského státu včetně jeho ideových tradic a obecných východisek jeho „politiky paměti“ apod.). Návazná část pak seznamuje s okolnostmi vzniku a udělování pojednávaného vyznamenání včetně přehledu základních „motivací“, proč dotyční válečným obětem ve své době pomáhali.

Stěžejními částmi je pak charakteristika realizace rozhovorů a také životního příběhu narátora. V části „interpretační“ se poté autor snaží získaný materiál analyzovat a tematizovat stěžejní okruhy. Už vzhledem k faktu, že autor realizoval jediný rozhovor se opravdu jedná o pouze dílčí analýzu, kterou by bylo dobré v dalším zpracování tématu rozšířit o komparaci s např. dalšími rozhovory. I v této podobě však autor prokazuje, že dokáže o svém výzkumném tématu produktivně uvažovat a „hledat“ další možné cesty bádání, byť mohou jeho závěry působit na první pohled pouze „provizorním“ dojmem. Jak autor podotýká v závěru, výzkum tématu na něj měl i velký emocionální vliv, což se bohužel místy projevuje v nadmíru subjektivním ladění textu (např. „*Musím opět připomenout, že při čtení některých knih mi bylo poměrně úzko.*“) a opět snižováním jeho výsledného odborného renomé.

I přes uvedené formulační nedostatky je jazykové a stylistické zpracování na dobré úrovni. Celkově je možné říci, že autorovi podařilo splnit předsevzaté cíle a jako příslib do

budoucná se nabízí zpracování dalšího prohloubeného a doplněného pokračování této dílčí studie, v čemž mu vedoucí přeje mnoho zdaru.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobře (2) za předpokladu kvalitní ústní obhajoby.

V Praze 8. 10. 2011

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.